

NY LOV OM UNIVERSITETER OG HØGSKOLER.

HØRINGSUTTALELSE FRA DRONNING MAUDS MINNE, HØGSKOLE FOR FØRSKOLELÆRERUTDANNING.

På et høringsmøte i Trondheim, 12.1.04 ble 3 problemstillinger fokusert. I høringsuttalelsen vil DMMH kommentere disse problemstillingene ut fra erfaringer som er gjort ved høgskolen. Deretter vil vi kommentere noen andre forhold i innstillingen.

Felles lovverk for offentlige og private utdanningsinstitusjoner.

Spørsmålet om en felles lov for offentlige og private høgskoler har vært lite fremme i offentlig debatt. Høgskolen tolker det som et tegn på enighet om at det bør bli en felles lov. En slik intensjon er gledelig. *DMMH ønsker en felles lov for offentlige og private forsknings- og utdanningsinstitusjoner.* Vi ønsker at høgskoler som gjør likt arbeid skal ha de samme rammene når gjelder planer og økonomi. Høgskolen er en av de institusjonene som utdanner flest førskolelærere i landet, og den er den eneste institusjonen som utdanner førskolelærere i Sør-Trøndelag. Å bli betegnet som et "supplement til det offentlige tilbudet" oppleves som misvisende og demotiverende (3.2.2; 9.1).

De statlige institusjonenes tilknytningsform til Staten.

Høgskolen er organisert som en stiftelse. Stiftelsen har et styre på 10 medlemmer, 6 av dem er oppnevnt eksternt av de institusjonene som står bak høgskolen. De ansatte har 2 representanter og studentene har 2. Alle medlemmene har stemmerett i Styret. Rektor er saksforbereder, men har ikke stemmerett. Erfaringen med denne styringsformen er gode. Noe av årsaken til det ligger nok i at de som oppnevner eksterne medlemmer til Styret finner personer med høy kompetanse på lærerutdanning og pedagogikk og med stor interesse for institusjonen.

Stiftelsen eier seg selv, og Staten er dermed ikke eier. Likevel har statlige institusjoner meget stor innflytelse på arbeidet ved høgskolen når det gjelder fastsetting av planer for utdanningen, fastsetting av støtteberettigede studietilbud, tildeling av økonomiske midler og innføring av kvalitetssikringssystemer.

Organiseringen av høgskolen som en stiftelse med et styre fungerer godt i dagens situasjon. Det er vanskelig å generalisere erfaringene fra en liten høgskole som DMMH til å gjelde for alle høgskoler og universiteter i hele landet. Selv om stiftelsesformen og et styre med eksternt flertall fungerer ved DMMH er det naturlig nok ikke sikkert at dette er den beste måten å gjøre det på andre steder.

Intern ledelsesstruktur ved statlige høgskoler og universiteter.

I ledelsen av høgskolen står rektor, studiesjef og administrasjonssjef. Disse tre utgjør høgskolens ledergruppe. Studiesjef er også prorektor. Det blir lagt stor vekt på å drøfte seg fram til enighet i ledergruppen om de problemene og utfordringene som dukker opp. Men hvis uenighet oppstår, er det rektors ansvar å finne fram til en så god løsning som mulig og å ta en avgjørelse.

I situasjoner med stor grad av enighet er behovet for en øverste leder lite. Da fungerer en ledergruppe på tre personer godt. Men når uenighet oppstår, bør det være klare regler for hvordan avgjørelser blir tatt og hvem som skal ta dem. Da bør rektor ha en slik funksjon. Det

er også her vanskelig å generalisere erfaringer fra DMMH. Men vi gjør det med litt større frimodighet når det gjelder denne saken. Etter vårt syn bør en institusjon ha en øverste leder.

Institusjonens verdigrunnlag.

For en høyskole med et kristent verdigrunnlag er det viktig at loven slår fast at *en institusjon har rett til å profilere et slikt livssyn gjennom sin virksomhet (7.1.2.5.).*

Gratisprinsippet og egenbetaling.

I Norge har vi tradisjon for at høyere utdanning skal være gratis. De studiene Staten finansierer skal ikke høyskolen ta betaling for. *Dette gratisprinsippet støtter høyskolen. Men gratisprinsippet er ikke problemfritt. Det innebærer at de studier eller tjenester som ikke er statsstøttet skal finansieres av studenter eller brukere. Førskolelærere får sjelden støtte av arbeidsgiver til videre utdanning. Skoler og barnehager har svak økonomi også når det gjelder midler til utviklingsarbeider. Loven bør åpne for ulike grader av statsstøtte til etterutdanning, videreutdanning og FOU-virksomhet. Helt uten statsstøtte kan slik virksomhet bli kraftig redusert (3.4; 7.5.1; §7-1).*

Trondheim, 28.1.04,

Asbjørn Hirsch, rektor.